

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

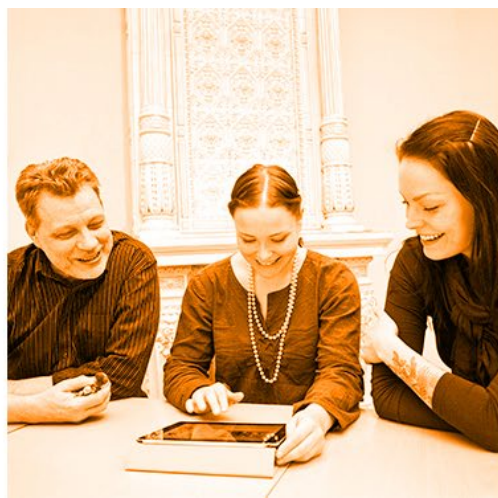
Tämä on rinnakkaistallenne.

This is a self-archived version of the original article.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä /

To cite this article:

Pää [• aēāŠā aēBŠā aēāē ^} ÉŠāē | aēBÁUē* | ^} Á aē ^•• aē (201J).
Sā | aē āē } c } cā | āē c 4•• êē} . Sā \ aē • Á, | - Î . Á Sā | aē āē } c } cāē Á È

Kieliasiantuntijoita työssään

Teksti: Liisa Halkosaari, Laura Liimatainen, Vanessa Sjögren

Redigering: Vanessa Sjögren

Kieliasiantuntijat ry koostuu meistä, lähes kolmestatuhannesta osaajasta, joille kielet ovat usein sekä työväline että intohimo. Meillä on sadoittain eri ammattinimikkeitä, mutta keitä ovat ihmiset tittleiden takana? Esittelemme muutaman kieliasiantuntijan.

Tomas Uusimäki, kääntäjä ja tulkki

Kun Tomas Uusimäki valmistui tulkiksi Humakista vuonna 2015, hänellä oli jo yli kymmenen vuoden kokemus kääntäjänä. Uusimäki on kuuro viittomakielinen, joka päätyi ensimmäiseen kieliasiantuntijatehtäväänsä jo ennen abivuotta. Tarkoitus oli sanakirjatyön jälkeen palata suorittamaan lukio loppuun, mutta työt veivät mennessään.

Uusimäki ei ollut opiskellut kääntämistä ennen työtään Kirkkohallituksen käännöstyöryhmässä, mutta siellä osaaminen karttuikin kohisten.

– Oppi tuli kantapään kautta – tein käännöksiä ja viilasin niitä useaan kertaan palautteen pohjalta, Uusimäki muistelee.

Tulkkina Uusimäki toimii kuurosokeille sekä tilanteissa, joissa tarvitaan poikkeuksellista viittomakielen taitoa. Yksi Uusimäen työkielistä ei oikeastaan ole kieli: kansainvälinen viittominen on tilannesidonnaista, viittomakielten elementtejä käyttävää visuaalista kommunikointia, jota kuurot käyttävät kansainvälisissä yhteyksissä.

Monipuolinen työ erilaisissa projekteissa kuormittaa välillä puhelimen vilkkuessa viestejä ympäri vuorokauden. Uusimäen resepti rentoutumiseen on tuttu: aikaa perheen kanssa ja luontoon liikkumaan.

Lisää haasteita on luvassa, sillä syksyllä Uusimäki aloittaa sanakirja- ja kielineuvontatyön Kuurojen Liitossa, mutta ei aio jättää tulkkausta.

– Tulkkina pääsen tilanteisiin, joissa en koskaan muuten olisi, eikä yksikään päivä ole samanlainen!

Juha Eskelinen, yliopisto-opettaja

Juha Eskelinen opiskeli 90-luvulla englannin kääntämistä ja tulkkausta Helsingin yliopistossa Kouvolassa. Lisäksi hän opiskeli tietojenkäsittelytiedettä, suomen kieltä ja kaikenlaista sekalaista, joka häntä kiinnosti. Sen jälkeen hän on tehnyt tv-suunnittelijan, tohtoriopiskelijan ja lehtorin töitä yliopistolla sekä täydentänyt opintojaan käännöstieteen ja yliopistopedagogiikan kursseilla.

Nyt Eskelinen työskentelee Helsingin yliopistossa kääntämisen ja tulkkauksen maisteriohjelmassa sekä kielten kandiohjelmassa. Hän opettaa kääntämisen peruskursseja sekä kaupan, tekniikan, lain ja EU-tekstien kääntämistä. Hän vastaa myös työelämä- ja asiantuntijuusopintojen kokonaisuudesta kielten kandiohjelmassa sekä työelämäyhteyksistä molemmissa ohjelmissa.

Eskelisen mielestä opiskelijakäännösten arviointi ja erityisesti niistä keskusteleminen opiskelijoiden kanssa on loputtoman kiinnostavaa.

Käännöskurssien ohella Eskelisellä on kaikenlaista muutakin tekemistä, kuten hallintoa ja suunnittelua. Työhön tuovat vaihtelua myös erilaiset tilaisuudet, joissa, joissa hän käy puhumassa milloin mistäkin kääntämiseen tai asiantuntijuusopintoihin liittyvistä aiheista.

Vapaa-ajallaan Eskelinen rentoutuu elokuvien, musiikin ja kirjallisuuden parissa. Erilaiset fyysiset ja virtuaaliset pelit, ala- ja korkeakulttuurit sekä matkustelu tuovat vaihtelua.

Eva Mäkinen, teekenspråkstolk, skrivtolk

Jag intervjuar Eva Mäkinen i Helsingfors, där hon studerar på sin andra modersmål svenska – för första gången i sitt liv. Hon deltar i tolkstudier i återupplivningsprojektet av finlandssvenskt teekenspråk, och samtidigt gör 80% arbetstid i ett privat företag i Åbo.

Mäkinen har studerat som tolk vid yrkeshögskolan Diak 2004–2008. Då var det möjligt att skaffa kompetens som skrivtolk med en ganska kort kurs, och Mäkinen jobbade flera år som skrivtolk för hörselskadade på finska, svenska och engelska. Första åren som teekenspråkstolk var hennes arbete studietolkning.

– Där lär man sig massor då man är tvungen att använda mycket tid vid förberedelserna.

Nuförtiden gör Mäkinen enbart teekenspråkstolkningar, för tjänstens största finansierare, FPA, har begränsat omfattning av arbetsuppgifter.

Mäkinen dansar i sin fritid och för henne är det viktigt att röra på sig:

– Det hjälper att reda ut tankar speciellt om det har hänt något tungt på jobbet.

Tolkarna brukar alltid ha oerhört intressanta erfarenheter från förlossning till segeltur, men vi sällan får höra om dem på grund av tystnadsplikt. Jag försöker fråga.

– Jag vet inte om jag kan berätta, är svaret jag får också från Mäkinen.

Jenni Tuhkanen, käännösalan yrittäjä

Tampereen yliopistossa käännöstiedettä ja kieliä opiskelleen Jenni Tuhkasen työkielet ovat suomi, englanti, saksa ja espanja. Useimmiten hän kääntää erilaisia yritysviestinnän materiaaleja, joissa pääsee uppoutumaan eri alojen kiemuroihin ja sanastoon. Ammatinharjoittajana toimiva Tuhkanen alkoi kääntää sivutoimisesti jo opintojen loppupuolella.

Tuhkanen kokeili uransa alkuvaiheessa myös työsuhteisen kääntäjän työtä neljän vuoden ajan, mutta vapaus houkutteli palaamaan yrittäjäksi.

– Palkkatyössä koin, että olen neliö, jota yritetään sovittaa pyöreään muottiin, kertoo Tuhkanen. Hän viihtyi entisessä työpaikassaan, mutta kokee yrittäjänä pääsevänsä työskentelemään itselleen parhaalla ja tehokkaimmalla tavalla.

Vapaa-ajallaan Tuhkanen harrastaa valokuvausta ja liikuntaa. Myös lukeminen kuuluu ajanvietteisiin:

– Tällä hetkellä kesken on Julio Cortázarin *Rayuela*. Luen mielelläni paljon vierailta kielillä, mutta espanjan osalta rutiini proosan lukemiseen on sen verran hukassa, että kirja etenee todella hitaasti!

Karoliina Sysiö, Key Account Manager

Helsinkiläisen käännöstoimiston projektipäällikkö Karoliina Sysiö on matkannut urallaan ympäri Eurooppaa. Ranskan kääntämistä ja tulkkausta opiskellut Sysiö on työskennellyt niin Euroopan komission käännösosaston sihteeristössä kuin käännöstoimistossa Isossa-Britanniassakin. Työyhteisön tärkeys toi Sysiön takaisin projektipäälliköksi freelancer-kääntäjänä vietettyjen vuosien jälkeen.

Sysiö nauttii työnsä monipuolisuudesta. Hänen päivittäiseen työhönsä kuuluu käännösten koordinoiminen eri kielille. Kielten määrä on suuri: erään asiakkaan kielivalikoimassa on yli 100 kieltä aina tagalogista urduun.

Lisäksi työssä vaaditaan ihmistaitoja ja teknistä osaamista.

– Käännösteknologian avulla voidaan päästä eroon yksitoikkoisista tehtävistä. Haluan olla etulinjassa ottamassa käyttöön uutta teknologiaa, kertoo Sysiö.

Triathlonia harrastaneen Sysiön arki kuluu töiden lisäksi pääosin kahden pienen lapsen kanssa. Sysiö repeää nauramaan kysyttäessä minkä elokuvan hän katsoi viimeksi:

– Hävettää myöntää, mutta se oli Cheek-elokuva *Veljeni vartija*.

Maria Nadezhdina, tulkki

Petroskoin valtionyliopiston penkiltä on yllättävän lyhyt matka Kuopioon viittomakielen tulkiksi. Maria Nadezhdina opiskeli viimeistä vuotta suomen kielen kääntäjäksi, tulkiksi ja opettajaksi, kun hän päätyi mukaan Kuurojen Liiton ja Humanistisen ammattikorkeakoulun kehittämisprojektiin. Nadezhdina lähti Suomeen opiskelemaan viittomakielen tulkkausta.

Opiskeluvuosien aikana Nadezhdina työskenteli venäjän kielen asioimistulkkina, nykyään yleisimmät työkielet ovat suomi ja suomalainen viittomakieli.

– Silloin tällöin pääsen tulkkaamaan äidinkieleni venäjän ja suomalaisen viittomakielen välillä, ja siitä tulee kyllä aikamoinen flow!

Nadezhdina on ollut viimeisen kymmenen vuoden aikana työsuhteessa viittomakielen tulkkina, välillä erilaisissa projekteissa, sekä viime vuosina myös tulkikouluttajana. Työnsä hän kokee niin mielekkäänä, ettei aina edes kaipaa irtiottoa:

– Erityisesti nautin intensiivisistä ulkomaantulkkauskeikoista, kuten urheilutapahtumista, joissa on paljon kuuroja eri maista ja lukuisia eri kieliä. Ympäristö innostaa niin paljon, etten yleensä edes väsy, vaikka päivät ovat pitkiä.